

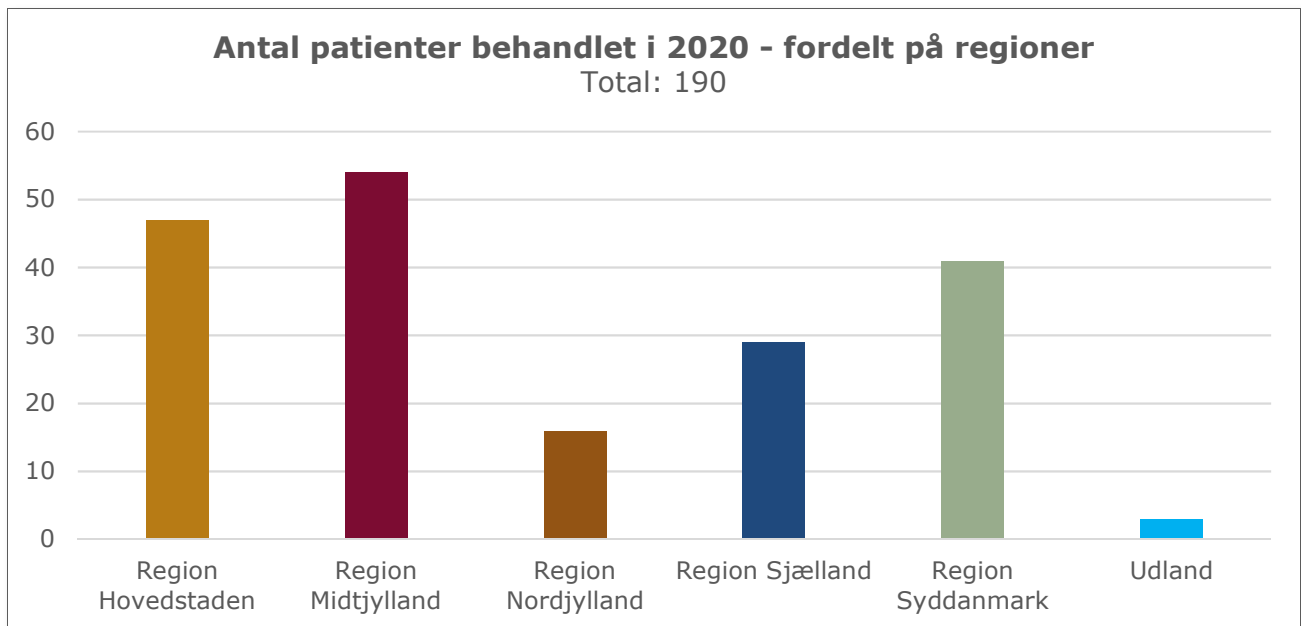
I januar 2021 er det to år siden den første patient modtog behandling på Dansk Center for Partikelterapi.

I 2019 igangsatte vi behandling af børnekræftpatienter, patienter med kræft i hjernen, hoved-hals, bryst, bindevæv (sarkomer) samt livmoderhals (tilbagefald). 2020 blev et anderledes år, hvor pandemien har sat dagsordenen på mange måder. På DCPT er centrets udrulningsperiode forlænget fra 2023 til 2024.

Vi har nu opbygget en kapacitet, der har muliggjort at vi kan tage imod alle henviste patienter. Dette uden overskridelse af maksimale ventetider i 2020.

Nøgletal for 2020

- **5250** afgivne fraktioner
- **190** patienter behandlet
- **253** kemoterapi-behandlinger
- **27** patienter under 18 år behandlet

Antal henviste patienter i 2020, CNS-tumorer

Rigshospitalet	27
Odense Universitetshospital	14
Aarhus Universitetshospital	20
Aalborg Universitetshospital	5
Total	66

Vi har samtidig påbegyndt behandling af flere kræftformer. Det omhandler patienter med kræft i spiserøret, børn med den sjældne kræftform Wilms' Tumor, og snart vil vi behandle de første patienter med kræft i thymus og tilbagefald af endetarmskræft efter tidligere strålebehandling.

Antal henviste patienter i 2020, hoved-halskræft	
Rigshospitalet	13
Herlev og Gentofte Hospital	3
Region Sjællands Sygehusvæsen	9
Odense Universitetshospital	17
Aarhus Universitetshospital	6
Aalborg Universitetshospital	2
Total	50

Det er takket være en dedikeret indsats af medarbejderne på DCPT samt høj ekspertise og et tæt fagligt samarbejde med vores kollegaer på kræftafdelingerne i hele landet og i de Multidisciplinære Cancer Grupper, at vi kan tilbyde den højt specialiserede behandling til flere patienter i fremtiden.

Antal henviste patienter i 2020, brystkræft	
Rigshospitalet	1
Herlev og Gentofte Hospital	2
Region Sjællands Sygehusvæsen	7
Odense Universitetshospital	5
Vejle Sygehus	1
Aarhus Universitetshospital	19
Aalborg Universitetshospital	5
Total	40

Fokus på patientpleje

Der er fortsat stort fokus på at skabe gode rammer for patienterne, mens de er i behandling på DCPT. Vi giver nu kemoterapi til en større andel af patienterne, så behandlingsforløbet kan fortsætte på den måde, der bedst tilgodeser patientens behov. De fysiske rammer spiller samtidig en stor rolle for at sikre et veltilrettelagt forløb. Vi prioriterer derfor fortsat hjælp til bo og ophold højt i forhold til at sikre det bedst mulige behandlingsforløb for den enkelte patient.

Virtuel vidensdeling

Også på DCPT har 2020 budt på nye måder at dele viden og sikre fortsat tæt fagligt samarbejde og uddannelse på tværs af landet. Vores årlige grundkursus i protonterapi blev for første gang livestreamet, og der deltog ca. 30 fagfolk fra hele Danmark og Norge ved tre dages kursus i teori og praksis for protonbehandling.

Året bød også på den første online workshop om protonbehandling af hoved-hals for alle landets strålebehandlingsafsnit samt en lang række interdisciplinære online seminarer i forskningsgruppen.

Personalemøderne blev også konverteret til virtuelle møder i både forskningsgruppen og klinikken. Selvom det aldrig bliver helt det samme som at mødes, har vi udforsket potentialet i de virtuelle møder, som også kan bidrage til, at vi kan mødes i flere fora.

Forskning og behandling går hånd i hånd

I forskningsgruppen på DCPT har vi budt velkommen til flere nye professorer i år. Forskningsaktiviteterne er mangfoldige og spænder over præklinisk, translationel og klinisk forskning inden for stråleonkologi, medicinsk fysik og radiobiologi.

Med en stor femårig bevilling fra Novo Nordisk Fonden til Bioparticle, er det muligt yderligere at

styrke den prækliniske og translationelle interdisciplinære forskning på DCPT og udvikle den kliniske brug af partikelterapi.

Det har blandt andet betydet, at vi i 2020 har igangsat de første eksperimenter inden for FLASH-terapi, hvor man giver strålebehandling i ultra-høje doser på en brøkdel af et sekund.

Her er vi i en unik position i international sammenhæng, når det gælder ekspertise og forsøgsfaciliteter. De første resultater tegner lovende for fremtidens kræftbehandling.

Også vores unge forskere bidrager med lovende resultater i både national og international sammenhæng, eksempelvis på den årlige europæiske ESTRO-konference (European Society for Radiotherapy and Oncology). Det er et vigtigt fundament for fortsat at styrke det interdisciplinære forskningssamarbejde, så vi kan optimere behandlingen.

Kræftens Bekæmpelse satte fokus på behandling på DCPT under den årlige Knæk Cancer-kampagne i efteråret. Her blev der ikke mindst lagt vægt på, hvor vigtig videre forskning er, for at vi kan blive endnu bedre til at udvælge de patienter, der kan have gavn af protonbehandling.

Flere kliniske studier klar

På mange områder udfordres den kliniske forskning af den igangværende pandemi. Men med aktuelt 14 godkendte kliniske protokoller er vi klar til at inkludere flere patienter i de kliniske studier, der skal dokumentere effekten af protonbehandling ved flere kræfttyper.

Med det store, internationale randomiserede studie PROTECT skal effekten af protonbehandling ved kræft i spiserøret undersøges. DCPT bliver datacenter for dette internationale forskningssamarbejde med 32 partnere i ni lande.

I 2020 blev den første patient randomiseret i det nationale DAHANCA35-studie, hvor effekten af strålebehandling med protoner og fotoner undersøges ved patienter med hoved-hals kræft. DCPT deltager ligeledes i store, internationale kliniske studier inden for protonbehandling af kræft hos børn. Det forventes at ca. 85 % af patienterne i fremtiden vil få behandling på DCPT som led i protokollerede studier.

Vi ser frem mod et nyt år, hvor udvikling fortsat er i centrum på DCPT. I løbet af 2021 opstarter vi forventeligt behandling af patienter med primær leverkræft, prostatakræft samt lymfekræft af typen Hodgkins Lymfom.

Tak for samarbejdet i 2020. Vi glæder os til at fortsætte arbejdet og det nationale samarbejde.

Afdelingsledelsen

Morten Høyer, Dorte Oksbjerg Mortensen, Ole Nørrevang og Cai Grau

Kliniske protokoller

Godkendt i DCPT's Kliniske Forskningsråd, fordelt på kræftområder

- Børn: 6
- Hoved-hals: 3
- Bryst: 1
- Hjerne: 2
- Rektal: 1
- Spiserør: 1